

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2013. ÁPRILIS XXIV.ÉVFOLYAM 7. SZÁM

BORS, AHOL „MAGYARORSZÁGRÓL FÚJ” A SZÉL „Isten soha nem hagyott cserben”

A borsi református templom. 2012-ben Pro Ecclesia-díjban részesült az egyházközség (Fotó: Vilidár Andrea)

Itt mindig fúj a szél – válaszolja kérdésünkre Dénes Károly borsi lelkipásztor. Az egyik presbiter kedélyesen azt is hozzáteszi, hogy Magyarországról fúj. S valóban, bármilyen napszakban érkezzen az ember, a szél kitaratóan fúj a határ menti településen.

Immár szélvédett helyen, a lelkési iroda melegében mutatja a lelkipásztor a Pro Ecclesia díjjal járó plakettet és oklevelet, melyet az egyházkerület közgyűlése 2012 decemberében ítelt oda az egyházközségnek. „Köszönettel, jóleső érzéssel fogadtuk” – összegez Dénes Károly. A gyülekezet és a presbitérium egyaránt úgy érzi, hogy az elvégzett munkát méltányolták általa. A gyülekezetben, már a *Harangszó* alapítása óta kiemelkedő arányban rendelik a református újságot. A friss lapszámot a presbiterok hordják szét az előfizetőknek, a presbitérium tagjai pedig hivatalból előfizetői a lapnak – kapjuk a választ a sikeres iratmisszió titkát firtató kérdésünkre.

Nem lett magtár a templom

Ahogy a többi Várad környéki településen, Borson is a 16. század közepén tértek át a katolikus hitről a protestáns hitre, azon belül

is a kálvini irányzatot vette fel a borsi gyülekezet – meséli a reformáció helyi alakulását a lelkipásztor. A gyülekezetet 1565 táján már úgy említik, mint a váradi esperesi körzethez tartozó eklézsiát. 1775-től datálódik az anyakönyvvezetés, Halasi István lelkész idején. 1660-ban, amikor Váradot elfoglalta a török, a környező falvakat is feldúlta, így Borsot is. Hogy milyen temploma volt a településnek annak idején, erről nem sokat tudni, de valószínűleg paticsfalú (cölöpsor közé font vesszőfal, amelyet sárral megtapasztanak – a szerk.) lehetett, mint a legtöbb gyülekezetnek ezen a vidéken. A ma látható templomot az 1780-as türelmi rendelet után kezdték el építeni és 1790. szeptember 19-én szentelték fel, Cseke István lelkipásztor idején. Az 1900-as években 1000–1100 lélekszámú volt a gyülekezet. Ez hol növekedett, hol csökkent. A kolerajárvány idején egyenesen felére csökkent a lélekszám.

A gyülekezeti élet a többi bihari gyülekezet lelkületéhez hasonlítható. Nem jellemezte a templombajárás túlzott gyakorlása, de azért ragaszkodott egyházához. Mutatja ezt az is, hogy az 1790-ben épült templomon

FABIÁN TIBOR

FOLYTATÁSA A 3. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

Az öreg pásztor

Egy füves dombon ül, öreg somfabetjét, melyet már fényesre csiszolt keze simogatása, a fához támasztotta. Minden csupa zöld, csak a barikák fehérek s a pásztor ősz haja.

Résnyire összehúzva szemét az erős napsugárban, juhait szemléli. Minden állatkáját már a mozgásáról, fűtős gyapjáról ismeri. A magas domb fölött csak a menybólt lebeg a tavasz kéklő békéjével. Olyan nyugodtság és csend pihen lelkén, hogy itt el tudna aludni örökre. Összejárta az élet összes füves legelőit, reneteg barikát segített a világra, szeretettel őrizve aztán őket. A tölgy, mely alatt kopott subáján pihen, vele egyidős lehet. Tanúja volt sok kesergő pillanatnak, téli didergésnek, boldog hazatérések... megtalálásnak. Úgy nyújtja lombos karjait az égnek, mint egy élő oltár, melyre öreg, fáradt szívét akasztotta a juhász.

Másik domb e dombbal szemben áll, tejetén egy kicsi fehér csillagos templom emelkedik. Harangszót hord a szél a völgy felé, s rögtön falusi emberek indulnak a dombnak. Kertkapuk nyílnak sorjában a virágzó orgonabokrok alatt, s kitarulnak a szívek is a harang szavára. Templomba járó, tiszta ruhában vonulnak a kanyargós utcákon, énekeskönyvet szorongatva munkában edzett kérés tenyerükben. Már csak ilyen ez a tavasz: nem tudnak pihenni csakis vasárnap.

Egy napsugártól bearayozott ösvényen öreg lelkész lépked. Palástja szárnyként terül szét a tavaszi szélben. Tartása már görnyedt, ősz feje a galambéra hasonlít, s vállán a fekete palást barnára fakult. Öreg Bibliája kezébe simul, mint az öreg pásztor botja odafent a dombon.

Kitárt ajtó fogadja, hűséges, jóra való kézzorítások s a jól ismert orgona hangja. Ahogy hágja a szószék lépcsőit, érzi, hogy ereje gyengülni kezd, felérve már szédül is, de ismét előnti az ismerős kellemes meleg. Kellemes érzés járja át szívét – a kis templom megtelt hívekkel, sok fiatal bárány van a nyájban.

Ismer külön-külön minden sikátort, házat, családot, embert. Jól tudja a gondjait, az örömeit. Beszéde a régi, de a prédikációban már egyre több a pátosz. Szemét a könny egyre többször önti el a temetéseken, mintha testvér, rokoni, barátot temetne. Lelkével együtt reszket a hangja a kereszteléseken, pillantását titkos páros futja át.

A szószékről lefelé menet észreveszi mennyire kikopott a lépcső léptei alatt, s hirtelen megkapaszkodik a sima karfába... Jövő vasárnap elbúcsúzik a nyájától.

VERES PIROSKA

Hiszem és vallom /2. Keresztyén házirend /4. Presbiterképzés /6.

A Lélek csendje

„Elvettetik érzéki test, feltámasztatik lelki test. Van érzéki test és van lelki test is... És amiképpen hordtuk a földinek ábrázatját, hordani fogjuk a mennyeiek ábrázatját is.” (1Kor 15,44.49)

Mi emberek azt kérdezzük, hogyan támadnak fel a halottak, milyen testben jelennek meg a feltámadáskor? Pál apostol válaszában a leírhatatlant próbálta leírni, Isten titkait érthetően akarta megfogalmazni.

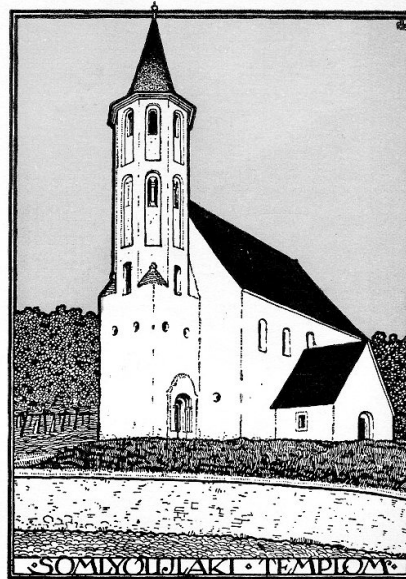
Pontos leírást nem lehet adni a feltámadott testről, a feltámadás mikéntjéről, és értelme sincs a romlandó és múlandó anyag természetének szabályai szerint kutatni mindezeket, nincs értelme spekulálni, mivel a feltámadás nem evilági szabályok és törvények szerint működik. A feltámadottak teste nem hús-vér test, hanem lelki test, ami mennyei származású, nincs semmi köze az anyagi, evilági, földi romlandó és halandó természetéhez.

Feltámadáskor az ember élete egy új formában, egy új, Krisztustól nyert testben folytatódik, ami teljesen más, mint az anyagi világ természete szerinti halandó test, múlandó élet. Nem az a lényeges, hogy milyen lesz a lelki test, hanem az, hogy Krisztustól adatik és Krisztus dicsőséges testéhez lesz hasonló.

Míg e földi, romlandósággal, múlandósággal teli életet éljük, addig a földi, az érzéki test alakját, életformáját hordozzuk

magunkon, ám a feltámadáskor a mennyei élet ábrázatát, formáját hordozzuk majd magunkon.

„Azt pedig állítom atyámfiai, hogy test és vér nem örökölheti Isten országát, sem a romlandóság nem örökölheti a romolhatatlanságot... szükség, hogy ez a romlandó test romolhatatlanságot

A somlyóújlaki református templom

öltön magára, és e halandó test halhatatlanságot öltön magára.” (1Kor 15,50.53)

Pál apostol arra biztat bennünket, hogy a halálra, mint az örök élethez szükséges, engedhetetlen dologra, Isten országának feltételeként tekintsünk.

Isten országában Isten dicsősége és ereje világít, romolhatatlanság van, halhatatlanság uralkodik. A romlandó, a halandó nem juthat be oda földi, evilági testben, nem örökölheti a test és vér, azaz a földi, az érzéki test Isten országát. A teljesen más létállapothoz szükséges átalakulni, szükséges a meghalás után lelki testet öltetni. Az átalakulás, a lelki test felöltése közben megmarad a személyiség, az ember önazonossága, folytatódik lelki testben az, ami az érzékiben elkezdődött.

Ne félj attól, hogy érzéki tested meg fog halni, mert meg kell haljon, hogy Krisztusban örökké élj Isten országában. Ahogy a búzamaz úgy él és éltet igazán, hogy előbb a földben megrothad és aztán új életet ad, sokszoros termést ad, úgy te is csak úgy élsz és élhetsz örökké, ha előbb meghalsz, testedet és lelkedet átjárja a mulandóság, a romlandóság, s Krisztus ereje új életet ad. Ha Krisztusban hiszel, már e földi világban kötödsz a halhatatlanhoz, elköltözésed után pedig ki fog teljesedni életed a feltámadáskor a halhatatlanság és a romolhatatlanság helyszínén, Isten országában.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

Két tábla – egy törvény

Legutóbbi írásomba szóttem bele Comenius, a Tízparancsolatról szóló egyik legmeghatározóbb idézetét, mely szerint: Az isteni jogrendnek ez a summája „felér a világ összes, megszámlálhatatlan törvényével, szabályával, jogrendjével, sőt ezerszerre tökéletesebb azoknál”.

A legfontosabb: a keresztyén erkölcs tan meg tanít arra, hogyan éljünk. Isten törvényeket adott nekünk (2Móz 20): a lelkiismeret benső törvényét és a kinyilatkoztatott törvényeket. Ezek azon törvények, parancsolatok, ahol nincsenek kikapuk, hisz parancsként hangzanak. Ám miképpen osztanak fel ezek a parancsolatok? (Heidelbergi Káté 93. kérdése) Két táblára: melyek közül az első tábla négy parancsolatban arra tanít, miképpen kell magunkat viselnünk Isten iránt. A második tábla arra tanít hat parancsolatban, hogy mivel tartozunk felebarátainknak.

Mózes két táblát hozott le a hegyről, és így két táblára oszlik a Tízparancsolat. Ez a kettő összetartozik, és egyiket a másiktól elválasztani nem lehet. A „bizonyosság két kö-

táblája” egyike (I–IV. parancsolat) az Isten iránti, a másik (V–X. parancsolat) pedig a felebarátaink iránti erkölcsi köteleességeket tartalmazza.

A két rész közötti sorrend nem véletlen. Jézus két „nagy parancsolatban” vagy alapelvben foglalta össze a Tízparancsolat két köztáblájának rendelkezéseit. Az elsőről, amely az Isten iránti erkölcsi kötelezettségeket összegzi, ezt mondotta: „Ez az első és nagy parancsolat.” (Mt 22,38) Az embernek az Istenhez való viszonyában kell megismernie az igazi szeretetet, amely nem más, mint az igazságos magatartás. Istentől kell megtanulni szeretni, hogy a felebarátot is szeretni tudja.

Ha egy-egy szóval akarjuk összegezni az I–IV. parancsolatban foglalt erkölcsi kívánalmakat, élénk tárul egy belső, logikai szerkezet: a hála (I.), az alázat (II.), a tisztelet (III.), és a szeretetközösség (IV.). Ezek gyakorlása jelenti az igazságos magatartást, a szeretet betöltését Isten iránt.

A Tízparancsolat második részében, az V–X. parancsolaton belül is belső összefüg-

géseken alapuló szerkezetet ismerhetünk fel. Az első ezek között az V. parancsolat, a szülő tiszteletének parancsolata, amely a legalapvetőbb az emberi kapcsolatokban, mivel hatalmas hálatartozásra épül – csak úgy, mint az első parancsolat az Isten iránti köteleességek között. A hála a legegyszerűbb, legnyilvánvalóbb erkölcsi kívánalom.

A VI–IX. parancsolat belső szerkezete: ne sértsd, hanem vedelmezd a felebarátod életét (VI.), házastársát (VII.), tulajdonát (VIII.), becsületét (IX.). A X. parancsolat viszont – „ne kívánj semmit, ami a te felebarátodé” – megint csak átfogó, minden felebaráti viszonylatot érintő parancsolat, amelynek lényegét leginkább ezzel az igével foglalhatjuk össze: „Egymás ellen még a szívetekben se gondoljatok gonoszt!” (Zak 7,10)

Azt az élethosszig tartó folyamatot, melynek során az ember immár nemcsak a szívében, hanem cselekedetei szintjén és jellemében is összhangba kerül Isten törvényével, megszentelődésnek nevezi a Biblia. Ezáltal készül el, válik alkalmassá az ember Isten országára, hogy örököse legyen annak az újjáteremtett Földnek, ahol „igazság lakozik” (2Pét 3,13).

ORBÁN LEVENTE

BORS, AHOL...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

egy nagy felújítást végeztek 1885-ben. 1910-ben az addig zsindeletetős templomot bádogtetőssel építették át, új orgonát vásároltak. A parókia az 1800-as évek kezdetén épült. Ennek helyén épült fel bő két évszázaddal később, 2007 és 2009 között a gyülekezeti ház. A trianoni határ a gyülekezeti életben is éreztette hatását: elválasztotta tőlük az addig a borsi gyülekezethez tartozó Nagyzomblint.

A gyülekezet egy része ragaszkodott egyházához, más része kevésbé. Molnár

Az impozáns gyülekezeti ház (Fotó: Vilidár Andrea)

János, az egyházkerület két világháború közötti időszakát feldolgozó könyvében feljegyzi, hogy a harmincas években megtörtént, hogy Borson senki sem vett úrvacsorát...

A szovjet-román hadsereg nagyváradi bevonulását követő napon, 1944. október 13-án Borson utóvédharc folyt. A templomot felgyújtották, melyből egyesek magtárat akartak, de a hűségese mag, a gondokkal az élen újjáépítette.

Építkezés – egy közösségért

Dénes Károly huszonharmadik éve szolgál Borson. 1990-ben, a szomszédos Nagyszántóról került ide, 35 évesen. Azért imádkozott, hogy ne kelljen építkezzen, de Isten másképp határozott. Az akkori főgondnok, aki 1950-től 1990-ig töltötte be ezt a tisztséget, azzal fogadta, hogy két fő feladat vár rá: a templom rendbetétele és új lelkészalakítás építése.

1992-ben teljesen felújították a templomot külsőleg, 1993-ban pedig nekifogtak a parókiának. Mindezt üres zsebbel, hiszen annyi pénzük sem volt, hogy kifizessék a

tervezési díjat. Kilenc év múltán, 2001. szeptember 2-án – a gyülekezet élete alakulásában súlypontos hónapban – avatták fel.

Amikor arról faggatom, bő két évtizedes szolgálatából mire a legbüszkébb, Dénes Károly elmosolyodik: „ha már így kérdelek, én büszkeségre nem emlékszem az életben. Amit örömmel fogadtam: Isten soha nem hagyott cserben, megfelelően megszegyénített kicsinyhitűségemben. Csak egy dolgot mondok: az építkezés kilenc évig húzódott. Elég gyakran megtörtént, hogy a pénztár teljesen kiürült. Nem volt mihez nyúlni, nem volt mivel kifizetni még egy számlát sem, és néha az ember elkeseredett. Amikor egyik ilyen elkeseredett állapotomban voltam, egyszer csak jött valaki, látszott, hogy a piacról érkezett, s azt mondta: „Hát, tiszteletes úr, jó piacom volt és tudom, hogy most szükségük van a pénzre, mert építkezünk”. Ez esett a legjobban, hogy így mondta: „építkezünk”. Nem másoknak a munkáját akarta látni benne, hanem úgy érezte, hogy egy közösségért folyik az építkezés, amihez ő is tartozik. A napi bevételének jó részét felajánlotta adományként. Akkor döbbsentem rá, hogy lehet egy közösségnek egy része közömbös, míg a másik része talán ellenséges szemmel nézhet bármit, de mindig van, akikért érdemes tenni. Na, ezek jelentették számomra az örömet.

„Tiszteletes úr, Isten nekem is megbocsát?”

A jelenbe érkezve a lelkész leszögezi: Nem elegendő építkezni, nem elegendő karbantartani, ezt minden évben újra kell kezdeni. A templom régi. Amit tavaly, tavalyelőtt felújítottunk, azt hamarosan újra kell javítani. Tehát nem lehet leállni.

A jövőre nézve Dénes Károly a lelki építkezés szükségességét hangsúlyozza, melyhez Istentől kér kegyelmet, lelki erőt és sok munkatársat is. „Amit mi elértünk, az nem egy embernek, nemcsak egy presbitériumnak, hanem Isten kegyelme által egy egész közösségnek a munkáját jelenti. Csapatmunka. A munka összekovácsol egy közösséget, egy gyülekezetet. Rádöbbsentett arra, hogy jó együtt dolgozni: megfogni a lapát nyelét, az ásó nyelét, a betonkeverőt kezelni, mindent jó együtt, még az is, hogy ha megáll az ember és felkőszönti a másikat, akár egy pohárral, bármivel. Ez mind a közösséget építi. Bármennyire fúj az élet szele, egymásba kapaszkodva érezzük, hogy ellen tudunk állni a szél, a vihar sodró erejének. De, ha nincs közösség, akkor az ember magára marad. Jaj annak a lelkésznek, jaj annak a gyülekezetnek, presbitériumnak vagy gyülekezeti tagnak, akinek nincs kibe belekapaszkodni. Egy ember mindig kevés, kettő már valami, három már egy kis közösség.”

Dénes Károly azért imádkozott, hogy ne kelljen építkezzen, de Isten másképp határozott (Fotó: Harangszó)

Dénes Károly elégedett embernek vallja magát. Úgy véli: az ember bármennyire is hirdeti istentelenségét, istentagadását, akár hangos szóval káromolva Istent, eközben és ennek ellenére mégis vágyik a közösségre, Isten kegyelmére. Egy történettel illusztrálja mindezt: a kilencvenes évek elején valaki, aki úgy élte le az életét, hogy templomban sohasem volt, mert egy másik közösséghez, a „vörös ingesekhez” tartozott, háromszor is megállította az utcán: „Tiszteletes úr, Isten nekem is megbocsát?” „Akkor döbbsentem rá,” – mondja a lelképásztor – „hogy az ember, bár leélhet egy életet tagadásban, mégis vágyik Isten kegyelmére.”

NEGRUNÉ RUHA
ERZSÉBETPacsirtadal Isten
tenyerén

teleinkben megnő árnyunk
mint kereszt súlya ránkfeszül
fénnyre vágyunk meleg égbe
hol pacsirtadal ékesül

teleinkben megnő vágyunk
s a kereszt rügyet fakaszt édesül
szívünkhez életet hord léptünk
isten tenyerén hol létezzünk

teleinkben fehér hóval
tisztít teret istenünk
mint fehér füzek folyók partján
új tavaszra ébredünk

Keresztyén házi rend

Hát van ilyen?

Leírva igen! Az Efézusi levél hatodik részében le van ez írva, közérthető nyelven, félremagyarázhatatlanul.

De megélve, hús és vér emberekkel illesztrálva, egy házba vagy lakásba sűrítve én még nem láttam.

A magaméban sem.

És vajon miért olyan nehéz, sőt lehetetlen keresztyén embereknek is az „ékes rendben” való együttélése? Vajon miért kezdi ki a békétlenség a hívő családokat is? Vajon miért borul össze a rend, keverődnek le az élet fenekére a fontos dolgok, s úsznak a felszínen a haszontalan hiábavalóságok?

Próbáljuk talán megkeresni az okot, túrjunk bele a szennyeszákokba, hogy mi is hát az oka annak a kellemetlen illatnak, ami keresztyén otthonokban is gyakorta nehézzé teszi a levegőt.

Ne gondoljunk most a bibliaórák kegyes megfogalmazására, ami még nekünk, hozzáadett öregeknek is a könyökünkön jön ki (hát még a néha közénk tévedt fiataloknak!).

Gondoljunk csak a saját házuk tájára, saját lakásunkra, s benne a saját családjukra, úgy, ahogy élünk hajnaltól éjfélig, ameddig a mai ember napja tart.

Mert hát valljuk be: keresztyén áll abban minden már kora reggel! Kezdődik a fürdőszobában, ahol egyszerre akar mosakodni mindenki. Aztán van, aki piszkos lavórt hagy maga után, elázott szappant, haját a fogkrémen, borotvahabot a törülközőn és a többi. Senki sem hagy rendet maga után, s aki rendet tesz, nem győzi a fejéhez verni a többinek. Aztán reggelizni is mindenki egyszerre akar. De – együtt? Arról szó sincs! Nem is lehet, mert mindenki fáradtabban ébred, mint ahogy lefekszik. El van késve. Morcos, ideges. Nem leli a bérletét, leszakad a pukkadásig tömött aktatáska szíja – és egyáltalán: reggel van. Kezdeni kell a hajszát, tülekedést.

A lakásban, ami otthonnak alig nevezhető, nem marad más, csak a rendetlenség, piszok, s legfeljebb egy árva, elcsigázott, rozoga nagymama.

Vajon mi is hát az oka ennek a feszült, meghajszolt, rossz, naponta visszatérő helyzetnek? Szervezési hiba? Összekevert sorrend? Igen, persze! De miért keverjük minduntalan össze a lényegeset a lényegtelennel? Miért nem tudjuk az életünket megszervezni, rendbe tenni? Nem találjuk életünk összegubancolódott fonálának a végét, melynél fogva felgombolyíthatnánk ezt az összegörcsölődött zúrzavart.

Eszembe jut néhai operai életmemnek egy kis epizódja. Egy csinos, jó termetű szubrett Cherubint énekelte a „Figaró”-ban. Új jelmezt kapott. Rokokó apródruhát. A rokokó nadrágot térd alatt fogja össze egy kis pánt. Könyörgött, hogy vágassam rövidre a nadrágját, hogy csinos térdeit mu-

Uhde Frigyes: Jézus Urunk, légy vendégünk

together. En ellenkeztem a stílus nevében azzal, hogy mutogassa a térdét, akinek akarja, de ne az én rokokó kosztümömben. Erre szinte sírásra fogta a dolgot ezzel: „De, Klárikám, ezt te nem érted. Ez – végeredményben – gázsikérdés.” Nehezen kapcsoltam, de végül megértettem, hogy az operanékesnők rossz térdei között jól honorált érték lehet egy csinos térd a koloratúra mellé.

Most ez jutott eszembe, amikor az egymást taposó emberiség zúrzavarának a végső okát keresgélem. Gázsikérdés ez is! A pénz szerelme! Az aranyborjú körül forgó szédült tánc! Pénz kell mindenáron! Akinek kevés van: több. Akinek több van, annak még több. Elég soha nincs, mert az igényeknek nincs felső plafonja, s nyújthatók, mint a gumi.

Keresztyén ház és benne keresztyén „értékes rend” ugyan hogy lehetne ott, ahol ez a megveszekedett körtánc folyik?

A Faustban Mefistó így éneklé a bordalában:

*Áll a vásár és a bál
Az arany körül,
Járja koldus és király
S a sátán örül!*

Kiállni a táncból. Ez volna a megoldás! Ráérni jó reggelt kívánni egymásnak. Ráérni „köszönteni egymást szent csók-lással”.

Azt mondani, minek nekem most új cipő, mikor ennek még jó a talpa. Meg azt, hogy nem kell új pulcsi, mikor az öcsém beestelen fele kivirít a nadrágból.

A keresztyén házi rendben nem zsarnoktojásokat kellene nevelni, nem énközpontúvá kényeztetni a kis „angyalkákat”, hanem közös teherhordozásra kedvet csinálni nekik!

Nem mártír anyákra és igavonó apára van az ifjúságnak szüksége, hanem – társakra! Akikkel örömben, bajban egyenrangú felekként osztozni lehet.

Egy fiatal barátom, akitől valami szívességet fogadtam el, nevetve így szövegezte ezt: „Tudja, öreganyám, csudára kell az ilyen az embernek”.

Igen! Ez kell nekik, hogy jók, szívesek, áldozatkészek lehessenek. Ez a keresztyén házi rend pedig, ahol a gyermek tisztelni tudja az öregjeit, ahol az atyák nem ingerlik idejét múlt elveikkel, megüresedett tradíciókkal, értelmetlen szokásokkal gyermekeiket, ahol nem követel senki semmitől semmit, hanem ad, ad, ad! Önként, boldogan, mindent, amije csak van.

Mert ez az önkéntes adakozó szeretet volna az, hogy „Az Úr tanítása szerint”.

Milyen álom szép, milyen harmonikus, milyen boldog, milyen biztonságos volna így az élet. Rendben! Keresztyén házi rendben egy keresztyén család. Milyen ritkasági értéke van egy-egy ilyennek! Hogy rajta felejtí a szemét mindenki! Hogy megirigylí!

Evangelizálni ma szavakkal már nem lehet. A modern embert csak egy keresztyén házi rendben élő család evangelizálhatja. A szavaknak nincs hitele, pedig hit nélkül nincsen élet. Az élethez erő kell, s ha a hit nem szavakból, hanem „erő megmutatásából” áll, akkor hat. Hinni sok mindenben lehet, s az mindig erőt ad, s én azt hiszem, hogy a hit, mint olyan, még akkor is az Isten oldalán van, ha nem az örök Igazságban hisz. Ahogy a sátán mellett vall minden kételkedés és tagadás.

Én hiszem és vallom, hogy nagyobb annál az Isten, minthogy bármilyen dogmatikába be lehetne zárni. Szétfeszítí! Azt hiszem, még igen nagyokat fogunk csodálkozni, ha egyszer az a „színről színre látás” bekövetkezik.

De hát addig is, keresztyén háztájak keresztyén lakói, próbáljuk ki azt a házi rendet, melyre írott receptet kaptunk Páltól az Efézusi levélben.

Hátha bírhatóbb lesz tőle az élet. Vágányba találnak az indulatok, lohad a gyűlölet, kikél és szárbá szökik egy barátságos, derűs hangulat és megvalósul közöttünk is, amire az efézusiakat biztatja Pál.

Zs. TUDÓS KLÁRA

(Részlet a szerző Isten markában című könyvéből.)

Mindenki hibázik. Mindenki megbocsát. Mindig van ölelés. Mindig van szeretet. Mindenki a saját hangján beszél. Mindig újra lehet kezdeni.

MÜLLER DEZSÓ KÖLTŐI VILÁGA

„mindig a verset akartam” (3.)

A költői hangulatot fokozta az alattomosan rátörő betegség, az abból fakadó kilátástalanság, a „sorstalanság” fájó érzete: „Akárhova lépek / az utak visszakanyarodnak / érzékeny szívem / kivégző táborába // csak arról írhatok / aki vagyok / remete korbácsától / agyonkínzott személy // ne oktasatok tovább / az ég kökénykéik betűire / nekem a barlangok / fenekén örvénylő / sötétség is kedves” (*Aki vagyok*) Megkísérti az önfeladás, a halál gondolata is: „Hova menjek / a lét kökénykéik / szirmai / letarolták // Tehetetlenségemben / mint vak koldus / a patkót / eldobom magam” (*Nincs villanás*)

Köteteiben azonban annak is jelét adja, hogy nem tud belenyugodni a magányt a ki-rekesztettségig fokozó súlyos érzést okozó örvénylésbe. Az okok sokfélék lehetnek. A külsők: „Olyan környezetben élek / ahol nem írnak / nem olvasnak / nem terveznek / csak tömik magukat / étellel-itallal / s ha felbőszülnek / vakaróznak” (*Vakaróznak*); „Szinte mindenki csak magával törődik / s így egyre árvaibb lesz keblünkben a lélek”. (*Egyre árvaibb lesz keblünkben a lélek*) A lényéből fakadók: „úgy rettegek / minden fénytől / mocorgástól” (*Úgy rettegek*) A megbicsaklott hit rovására irándók: „S szomorú vagyok az Istenért / nem azt adta mit lihegve vártam / rút sebeim sugárözönében / a boldogság cikázását alig láttam” (*Szilaj szomorúság*)

„Mi lesz ezzel a világgal...”

A fentebb felsorolt költői attitűd korántsem általánosítható. Számos költeménye jelzi: annak ellenére, hogy a legjobb versek a csönd föloldó, a magány meditációra hívó közegében, avagy a fájdalom kohójában születnek, maga is érzi, hogy ki kell törnie a „rejtelmek völgyéből”, keresnie kell a fényt, le kell számolnia a „senkihez se tartozom, semmihez sem kötődöm” önelzárkózó magatartással, engednie kell, hogy szeme lucskos hártáján hajnal derengjen, beszüremkedjen a fény s a felismerés: „a világ / másokért is / teremtetett” (*Másokért is*). Költői hitvallásának taglalásakor már utaltunk arra a felismerésre, amely közösségi ügyeinkre irányította a figyelmét. Az őt körülvevő világ eseményei, történései nem hagyhatták nyugton, hisz az igazi költő nem csupán önmagáért, hanem sorstársaiért, nemzeti közösségéért is felelős. Ennek jele, hogy az *én* helyébe a *mi*, a közösség kerül: „Mézes szavunktól fuldoklik az ég / meggéberedett földünk ádáz gyűlölettől reng / rút hanyatlásunk tüstént földereng / s izzó pallosát lengeti fölöttünk a vég (...) Életünk bomlik romlásba hömpölyög / s bús lelkünkben a fájdalom addig nyöszörög / míg por marad belőlünk s csipetnyi üszök.” (*Míg por marad belőlünk*) A szavak mestere nem hallgathat,

Gy. Szabó Béla alkotása

nem bújhat elefántcsonttoronyba! Szólnia kell! Elsősorban önmagának kellett feltennie a kérdést: minek éltél ember e cudar, rút, undok, ocsmány világon? Látnia/láttania kell az őt körülvevő világ közömbösségét, annak áldatlan, az emberi közösségre káros következményeit. „Ki figyel ma békére igazságra / hasztalan rakjuk egymás mellé a szavakat / ölmos eső hull bozontos homlokunkra / s elesik a legjobb akarat // Mi lesz ezzel a világgal / mind fölszivódnak a szilaj-hitű lények / nem szabad beérned az üszkösödő vággyal / ha szemedből kifolynak az aransárga fények // Sehoh se tiszta már szép egünk / beszennyezték kéjkét vörhenyes foltok / hogy ne legyen közöttünk olyan aki boldog // S a tétlenség nedvétől lucskos a kezünk / nyugalmat nem nyújt se nappal se éj / s alattunk tombol csak a mély” (*Tombol a mély*) Látnia/láttania kellett, hogy „mindenütt konok sötétség feszül”, hogy bomlik a világ, bomlik a rend, hogy „az élet kegyetlen és galád”, hogy „a génék mélyén ott lappang a bűn”, hogy „rút vétkeink látán elsápad a Nap”, hogy „idegenek lettünk itt az ősi földön”, hogy „parányi reményünket sárkányként falja föl az ár”, hogy „szinte mindenki csak magával törődik”...

E felismerések vezették el a szembenálláshoz, a kor bűneinek feltárásához. Remek költői fogás, hogy azok tagadásával – a strófakezdő „nem akarom” ismétlésével – a tiltakozást, a szembeszegülést hangsúlyozza ki, mintegy bennünket is arra biztat,

hogy hozzá hasonlóan lépünk fel azok ellen: „Nem akarom / a nap bánatát / a föld szivárgó könnyét / az ég sötét szalagját / s a hold törött kedvét // nem akarom / a csillagok vakságát / a bogarak megfeszítését / a fák szétszóródását / s a madarak rejtelmes keringését // s nem akarom / a hegyek me-revségét / a völgyek kisimulását / a kutak feneketlenségét / s az emberek otthontalanságát.” (*Nem akarom*) Az általánosságtól jut el a konkrétabb, az erdélyiségéből fakadó gondolatok megfogalmazásához, kivetítéséhez, az *Erdély* című költeményeinek a megszületéséhez, a szülőföldszeretet szép megvallásához: „Soha nem tudnám elhagyni e földet / ahol szürke fénybe öltöznek esténként a fák / ahol a növények gépként élesztik magukban a zöldet / s hol a gyűlölet is édesebb mikor elevenbe vág (...) én itt maradok míg halálom is földereng” (*Erdély I.*); „Ha konokul kitoloncolnál magadból / szimatomb akkor is fölocsúdná hegyeidnek oldalán / mért égő csipkekokor lettél te immár / bús népem szikkadt homlokán.” (*Erdély II.*); „Itt ahol őseink sírkövei délcegen állnak / őrizve hű emléket életnek-halálnak / és itt ahol nyirkos csókot kóstol a szám / nekem itt van immár a hazám.” (*Erdély*) Ebbe a gondolatsorba illeszkedik a *Magyarok 1.* című költemény is. Keserű hangulatú sorai közül a nemzet jelen állapota tárul elénk: „Fejünk fölött elkorhad minden ág / remény-téglákat hiába égetünk / törött korszóvá vált az életünk / s előttünk sárkánnyá vedlett a világ // Alattunk csapdává lett minden ügetés / parányi létünk egyre bizonytalan / szegény lelkünk pedig oly hontalan / mint kúszó növény hátán a rezdülés // Akár domboldalhoz ütődő Nap a fényét / úgy veszíti el sorsunk a hó fehérjét / s a csillagok alatt alig buggyan számunkra hely.” Érzelem-gazdag, az azonosulást, a ragaszkodást és az azonosulást kifejező, érzelmi áradással, ragaszkodással, elkötelezettségben bővelkedő sorok. A szonett záró sorai hajdani erdélyi református prédikátorok bibliai hangján kiált a Teremtőhöz, oltalmat, kegyelmet kérő hangon: „Óh meddig tűröd édes Istenem / hogy a Föld aljasok és szekták birtoka legyen / s a szomjas ajkunknak ne jusson kehely.”

„A vers születése”

Müller Dezső költői világa megismeréséhez, az ehhez kulcsainak megtalálásához ars poeticá-ja, gondolat- és érzésvilága, költői üzenete felismerése és bemutatása mellett adott egy másik út is: művészi eszköztárának feltérképezése. Sokszor szól arról, hogy az őt körülvevő csönd, a személyiségét foglyul ejtő magány sötétjében, a fájdalom rézmozsarában, a pirkadatlan élet, a halál víziója váltólázában miként göngyölgnek versé a szavak, kerül elő a gyöngyként körültapintott vers.

Mi szükséges a jó presbiteri munkához? (3.)

Hogyan lehet a gyülekezeti elöljárókat, presbitereket a Heidelbergi Kátéval nevelni, képezni?

A felnőttek esetében nem lehet szokványos kátéórát tartani, de nem is ez a célunk, hiszen nem a „kátét kell megtanítani”, hanem a káté segítségével kell bizonyos, előre meghatározott olyan témaköröket kifejtetni, melyek a gyülekezetépítő és -gondozó szolgálatban nagy segítséget jelentenek majd. Tehát a kérdés-feleletek megtanulása helyett a már birtokolt bizonyos szintű tudásra alapítva kell olyan kompetenciákat kialakítani, kifejleszteni, melyek nélkül nem tölthetik be igazán a tisztségüket, és nem végezhetik el megfelelő módon a rájuk bízott feladatot.

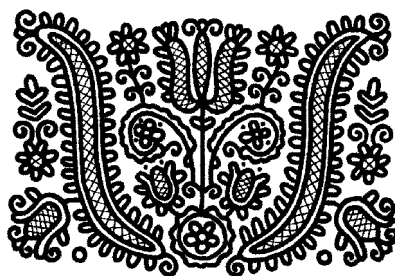
Szükségük van a továbbtanulásra, mert nem elegendő az, amit egykor a konfirmáció előkészítés alatt megtanultak. Rendelkezhet egy-egy presbiter, gyülekezeti elöljáró kisebb-nagyobb szintű ismerettel, ami nagyban segíti őt nemcsak a hétköznapi életben, hanem munkája végzésében is, de szüksége van emellett arra is, hogy a birtokolt ismereteket rendszerezze. Ebben segíti őt a kátéismeret.

A gyülekezeti munka annyira szerteágazó, hogy nagyon nehezen lehet olyan vezérfonalat elképzelni, amely minden oldalát, minden vetületét lefedné, illetve minden irányba útmutatóként szolgálhatna. A következőben a gyülekezeti elöljárók nevelésére nézve néhány irányvonalat kell megállapítani, majd azokat az irányvonalakat kell kibővíteni, részletezni, utána pedig megkeresni azokat a kátérészeket, melyek kapcsolás az illető témakört ki lehet úgy dolgozni, hogy az felhasználható legyen a presbiterképzésben. A presbiternevelést a gyülekezetben végzendő szolgálat szerint három irányvonalban kell folytatni. A három csoport: a hitélettel kapcsolatos témák, a református tanítással kapcsolatos témák, és a gyülekezeti élettel kapcsolatos gyakorlati témák. Az első kettő tehát inkább az elméleti felkészítésre vonatkozik, míg a harmadik a gyakorlati rész, mely a gyülekezeti munkában nyújthat hathatós segítséget.

Mindháromra nagy szüksége van a gyülekezeti elöljáróknak, attól függetlenül, hogy milyen környezetben kell szolgálatukat végezniük. Igaz, hogy vallási és nemzetiségi szempontból homogénebb környezetben a gyülekezeti egység, békesség megőrzése, a hívek megtartása egészen más alapokon áll, mint olyan környezetben, ahol a felekezetek közötti ellentéteket, sok esetben az együttélő több nemzetiség közötti feszültségeket kell valamilyen formában mederben tartani.

Bármilyen is legyen a környezet, az életterület, a gyülekezeti szolgálatnak, presbiteri munkának és az erre való felkészítésnek nincs elhanyagolható része, még akkor sem, ha sok esetben azt mondják: a presbiter csak vegyeze el a rábízott munkát, a többit,

a hitről való gondolkodást, a tanról való értekezést pedig hagyja a szakemberekre, a lelkészekre. Nem állja meg tehát a helyét az a felfogás, hogy a gyülekezeti elöljárónak csupán olyan ismeretekre van szüksége, melyeket a gyülekezeti gyakorlatban használhat fel. Különösen akkor, ha ez a gyülekezeti gyakorlat kimerül az egyházfenntartó járulékok, a „papbér” begyűjtésében, és a falinaptár kiosztásában. Ha a presbiter lelki-

Radványi Károly alkotása

ismeretesen végzi munkáját, a rábízott körzetben lelkiismeretesen látogatja a családokat, számon tart minden megoldásra váró feladatot, a lelkéssel pedig állandó kapcsolatban áll, akkor mindhárom csoportba sorolt ismeretre szüksége van.

1. A hitélettel kapcsolatos témák

A hit nyilvános megvallása nem tartozik az egyszerű, hétköznapi ember mindennapi foglalatosságai közé. Nem az erőssége, nem szeret róla beszélni, mert azt tartja, hogy ez a kérdéskör egyedül Istenre és reá tartozik. Valószínű, hogy ez a hozzáállás a különböző újprotestáns szekták terjedésével, az ezekkel való kapcsolatba kerüléssel magyarázható. Minden közösségben megjelentek és megpróbáltak mindenkit maguk mellé állítani. A legtöbben inkább szóba sem állnak velük, nehogy vitába keveredjenek és alulmaradjanak. Ez a távolságtartás legtöbb esetben a hit kérdéseiről való beszéd félelméből származik. Pedig erről beszélni kell, az érzésekről bizonyosságot kell tenni, amit csak az tehet meg, aki nemcsak érzi ezt, hanem tudja is. Megvan benne a szívbeli bizodalom, de mellé társul a biztos ismeret is. Három téma tartozik ebbe a csoportba:

1.1. A hitrejutás. A káté 21. kérdés-feleletével lehet ezt a témát kidolgozni, és elvezetni a gyülekezeti elöljárót arra, hogy észrevegye felebarátjában azt a változást, amit annak a felismerése eredményez, hogy ő is Isten ugyanolyan gyermeke Jézus Krisztus által, mint mindenki más. A presbiter saját életében való változásáról itt nem lehet beszélni, abból a megállapításból kiindulva, hogy csak hitrejutott emberből lesz gyülekezeti elöljáró.

A presbiterképzésről

Kedves Testvéreim! Talán felvetődött már bennetek a kérdés: miért van egyáltalán szükség presbiterképzésre? Vagyis nekünk, „megválasztott, tapasztalattal rendelkező, köztisztelőben álló presbitereknek” is szükséges-e még, hogy képezzük magunk?

A válasz: bizony, kell. Hiszen a presbiteri tisztségre való elhívás nem végállomás, hanem indulási pont. A munka zöme, a reánk bízott feladatok többsége csak ezután következik!

A harmadik évezred elejére kissé komplikáltabb lett a világ, mint Pál apostol idején. Sok sátrani dolog, semleges, vagy jó ötletnek tűnő csomagolásban van jelen mindennapjainkban. A mai presbiternek ezeket fel kell ismernie, ki kell szűrnie. Imádkoznunk kell Istenhez, hogy olyan bölcsességgel áldjon meg, hogy biztosan el tudjuk választani a jót a gonosztól.

A másik kérdés, ami felmerülhet: Mi a célja a presbiterképzésnek? Ha csak annyit szeretnénk, hogy jó, kétkezi munkásokat képezzünk, akik amolyan bologatójánosok módjára hajlonganak a mindenkori lelkész vagy főgondnok előtt, akkor elég lenne beiratni őket akármelyik gyorstalpaló, három hónapos szakképzési tanfolyamra. De a presbiterképzés célja nem ez! Ennél jóval több.

Mi mindenekelőtt a presbiterek lelki továbbképzését szeretnénk megvalósítani, lelki növekedésben előbbre segíteni Isten Igéje alapján. Abban látjuk a jövőt, ha a presbiteriü-mokat olyan presbiterek alkotják, akik mind elméleti, mind gyakorlati tudással fel vannak vértézve; akik jól felkészültek, alapos bibliai és teológiai ismeretekkel rendelkeznek, tisztánlátók, a jót a gonosztól megkülönböztetni tudók, és nem utolsó sorban jó szervezők.

Ha ilyen presbiterreink lesznek, akkor mi szükség van még a lelkészekre? – tehetné fel valaki a kérdést. Remélem azonban, hogy ezt senki sem gondolja közülünk így. Ugyanis nem helyettesíteni szeretnénk a lelképásztort, hanem komoly segítséget nyújtani a szolgálatban, munkatársakat adni melléje; olyanokat, akikre bármilyen felelős feladatot rá lehet bízni a gyülekezetben.

Bár vannak még olyan lelkészek, akik nem tudják kimondani a szót: munkatárs, remélem idővel majd – a jól felkészült presbiterrekként – megváltozik az ő véleményük is.

Ahhoz, hogy feladatunkat teljesíthessük és másokat is rávezzünk a keskeny útra, először mi magunk kell, hogy ezen az úton rajta legyünk. Másokat is csak addig tudunk elvezetni, ameddig mi magunk is eljuttunk ezen az úton.

Ezért van szükség a rendszeres presbiterképzésre: hogy mind tovább és tovább haladhassunk ezen az úton, másoknak példát mutatva, a végső cél: Isten országa felé!

Imádkozunk és munkálkodjunk együtt ezért a közös célért!

VENTER MIKLÓS

(A szerző a Presbiteri Szövetség presbiterképzési bizottságának elnöke.)

TALLÓZÓ

Visszahullva

Elment a minden élők útján a felmagasztalt és megtagadott, az ünnepektől elhallgatott püspök, dr. Hegedűs Loránt, a magyarországi református egyház egyik 20. századi megkerülhetetlen alakja, aki zsinati elnök, misszionárius, próféta, irodalmár és igehirdető volt. Sőt ennél is több. Teológus, aki rendszerben látta a világot.

Jó lenne, ha helyén értenénk a szavakat. Ráült egy kor a nyelvre, annak értelmét könnyen kiforgatja nem a szavak etimológiája, hanem azok politikai töltete révén.

Eltették 2013. február 16-án. Voltak, ahányan voltak résztvevők, voltak, akik voltak.

Ha majd egyszer megfelelő távolságból lehet látni a kort, a személyt és munkásságát, sok minden tisztábban látszik.

De hogy jelenség volt, vitathatatlan. Próféta hévvel ment az általa választott igazság mentén, ha szükséges volt, szembe a fősodorról. Igehirdetéseinek, tanulmányainak nemzetföltő igazságait az idő fogja eldönteni. A jeremiási sors a pusztulás közelségében kevésbé vigasztaló. Fájdalomra fordul az igazság beteljesedése. Alig három-négy emberöltőre kell visszazárni az Ormánság reformátusságára. Igaza volt-e Kákicsi Kis Gézának, Csikesz Sándornak, Kodolányinak? De mit ér az igazság, amelynek útját üres falvak, porladó kövek és festett kazetták alatti egykori orgonák hullt helyei jelzik?

Barokkos körmondataiban, illési hevületében visszajárt valami a hajdú ősök szelleméből, a 19. századi prédikátorok Jókai által megformált protestálásából. Tudása alkalmassá tette, hogy átmerészkedjen olyan területekre, amelyekről az egyházi értelmiséget fél évszázadig kitiltották. Fül-tanúja voltam Görgey Gábor dohogó sérelmének, akinek egy szépen leírt és felolvasott tanulmányát, ahogy Görgey fogalmazott, „egy rögtönzött filippikával” Hegedűs püspök kérdésessé tette. A felvilágosodás értelmezéséről folyt a beszélgetés.

Bemerészkedett olyan peremterületekre, amelyekben érvénye volt a teológiának. Sőt, a teológiát a logosz tou theou értelmében emelte be a mindennapok nemzeti, társadalmi sorskérdéseibe.

Megkerülhetetlen egyéniség volt egy változó kor hajnalán. Azonosulási vagy elutasítási pont annak vállalásával vagy elutasításával a magyar reformátusság, sőt a magyarság számára. Ezért történt, ami. Nem sokan vannak, akik miatt, akikért vagy éppen ellenében megmozdult az egyház törvényalkotó gépezete. Ő ezek közé számíthatnak. Igazságait, mint dühöngő vulkán a sziklatömböket, csiszolatlanul dobta ki magából. Ez az elementáris erő riasztó volt. És lett vállalható sokaknak.

De van még valami, ami talán a legfontosabb a „Hegedűs-jelenséggel” való szem-

besülésben: a radikalizmus teológiai interpretációja. Az egyház radikalizmushoz való viszonya. Mert a magyar református egyház történelmi beágyazottságánál fogva a radikalizmushoz áll közelebb. Próféta volt ez az alapállás. Az Ószövetség prófétái kivétel nélkül radikálisak, Komoróczy Géza szerint Illés a Baál prófétákkal való harcában egyenesen nacionalista, aki népét a nemzeti hagyományba zárta be. De hasonló ismétlődik meg a babiloni fogságból való hazatérés után.

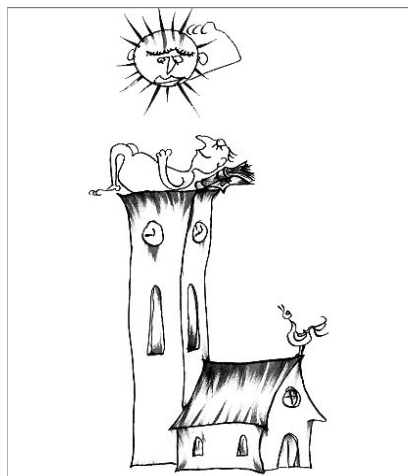
Az európai szellemtörténet talaján a radikalizmus nem az egyházból indult ki. Ezért nincs is európai keresztény fundamentalizmus. A létező radikalizmus a szekuláris társadalom terméke, a társadalom – kereszténység által átítatott – hagyományos értékeinek tagadására adott válaszként. Vagyis a kereszténység akaratlanul is egy talajra kerül az őt tagadni akaró szellemi áramlatok kritikájával.

Az elhatárolódás kísérlete nem a létértelmezés másságából fakad, hanem a politikai korrektség megfelelési kényszeréből. Semmi sem beszél erről világosabban, minthogy az egyház (és bizonyos tagjai) közéleti szerepvállalásának lehetősége vagy tiltása nem egy teológiai diskurzus következtében alakult ki – elismerve, hogy kiforrott álláspontra a gyorsan változó világban nem volt elég idő –, hanem a politikai közbeszéd hatására. Nos, amennyiben az egyház a politikai korrektség mindenkorai igényeinek akar megfelelni, nem veszíti-e el az evangéliumi radikalizmushoz való jogát és évezredes örökségét, a jánosi teológia feszültségében, „Ne szeressétek a világot, se azokat, amik a világban vannak”! Vajon nem azért roppant meg az európai kereszténység hite, mert nem merte vállalni a társadalom istenarcúsága megcsúfolásának radikális bírálata? Úgy elhumánusult, hogy Istennek nincsen már helye benne. Ezek a kérdések elodázhatók, de meg nem kerülhetők sem a magyar, sem az európai kereszténység számára.

Néhány személyes tapasztalatot is felvethetünk Hegedűs Loránt püspök úrról. Fölösleges. Aki volt itt, töredékesen látszott, egy másik instancia előtt ítéltetik meg teljességében. Két okom van mégis, hogy kegyelettel szólok róla. Az egyik, hogy az elérhető református médiafelületeken a halálának és temetésének tárgyyszerű ismertetésén túl nem sok olvasható. (Ez rólunk is elmond valamit). A másik, hogy annyi, csak halálában megkerült reformátushoz vagyunk jók és irgalmasok és evangéliumi lelkek, megbocsátók. Hegedűs Loránt mégiscsak úgy volt közülünk való, hogy vállalta a református lelkesi szolgálat minden szépségét és nehézségét, rendelt időben az őrálló felelősségét, vállalta népével a sorsközösséget. És vállalta Krisztust, a győzedelmest és a keresztet hordozót. Akinek kétségei lennének, olvassa el írásait. (Reposzt.hu)

JAKAB BALINT

FIRKA

Pihenés

Adorjáni László karikatúrája

A szeretet fontossága

Volt egyszer nagyon régen egy sziget, ahol emberi érzések éltek: a Vidámság, a Bánat és még sok más, így a Szeretet is. Egy napon az érzések tudomására jutott, hogy a sziget elsüllyed. Ezért valamennyien elkészítették hajóikat és elhagyták a szigetet. Egyedül a Szeretet akart az utolsó pillanatig maradni. Mielőtt a sziget elsüllyedt, a Szeretet segítségért imádkozott.

A Gazdagság egy luxushajón úszott el a Szeretet mellett. Ő megkérdezte: – Gazdagság, el tudnál vinni magaddal? – Nem, nem tudlak! A hajómon sok aranyat, ezüstöt is viszek, itt nincs már hely a számodra.

Így hát megkérdezte a Szeretet a Büszkeséget, aki egy csodaszép hajóval közlekedett: – Büszkeség, kérlek! El tudnál engem is vinni? – Nem, Szeretet nem tudlak elvinni – válaszolta a büszkeség. – Itt minden tökéletes, és te esetleg árthatnál a hajómnak!

Hát a Szeretet megkérdezte a Bánatot is, aki éppen előtte hajózott el: – Bánat, kérlek, vigyél magaddal! – Óh, Szeretet! – mondta a Bánat, én olyan szomorú vagyok, egyedül kell maradnom a hajómon!

A Vidámság is elhúzott a Szeretet mellett, de olyan elégedett és boldog volt, hogy meg sem hallotta a Szeretet kérését.

Hirtelen megszólalt egy hang: – Gyere, Szeretet, én elviszlek téged! Aki megszólalt, egy öregember volt. Szeretet olyan hálás volt és olyan boldog, hogy elfelejtette megkérdezni az öreg nevét. Amikor földet ért, az öreg elment.

A Szeretet úgy érezte, sokkal tartozik neki, ezért megkérdezte a Tudást: – Tudás, meg tudod mondani, ki segített nekem? – Az Idő volt. – mondta a Tudás. – Az Idő? – kérdezte a Szeretet. – Miért segített rajtam az Idő? A Tudás válaszolt: – Mert csak az Idő érti meg, hogy milyen fontos az életben a Szeretet! (Forrás: Világháló)

✿ **A BETEGEK VILÁGNAPJA A NAGYVÁRADI GYERMEKKÓRHÁZBAN.** Nincs a szenvedésnél súlyosabb terhünk, és nincs nagyobb titok emberi létünkben, mint a betegség és a szenvedés. Nem könnyű betegnek lenni, de akinek már volt szerette kórházba beutalva, az tudja, beteg mellett sem könnyű a szolgálat.

Ilyen gondolatokkal indultunk útnak a gyermekkórházba a betegek világnapján és a rákos gyermekek napján **Kerekes Mónika**

Isten vigasztalását hirdelve, ajándékokkal keresték fel a gyermekkórház kis betegeit

szociális munkással, a Szent László Katolikus Gimnázium diákjaival és **Benedek Ramóna** hitoktatóval, már sokadik alkalommal ismét együtt. Míg a világ a Bálint-napra figyelt, mi igyekeztünk a beteg gyermekekre figyelni, mellettük lenni, értük imádkozni, velük játszani, megmosolyogtatni őket, újra örömet csalni az arcukra a kényszerű állapotban.

Az észak-hollandiai Onstwedde kisváros református diakóniai munkacsoportjának áldozatos támogatásával, a Magyar Református Szeretetszolgálat debreceni fiókjával és a nagyváradai ferences nővérek hűség segítségével a nagyváradai gyermekkórház minden kórtermébe igyekeztünk be nyitni. Plüssmacik, társasjátékok, kirakósok, színezők, gyermekjátékok, ruhácskák csaltak újra örömet az arcokra a kórtermekben. Pillanatok alatt gyógyultak a kis betegek, mert az öröm és a boldogság ragyogott újra, hogy nincsenek elfelejtve, törődnek velük, fontosak. Ahol csak lehetett elmondtuk szóval vagy tettel, egy mosollyal vagy kis ajándékkal, hogy a betegeknek, szenvedőknek legnagyobb barátja Jézus Krisztus.

Sokszor nyelvi akadályokkal küszködve, de igyekeztünk elmondani és továbbadni, hogy Isten sorsközösséget vállalt minden beteg szenvedő emberrel. Az embernek Isten szemében olyan nagy értéke van, hogy Ő maga emberré lett, hogy együtt

szenvedhessen az emberrel, ahogy ezt Jézus szenvedéstörténete mutatja. Azóta minden szenvedésben, minden betegágy mellett jelen van Isten együtt szenvedő szeretetének a vigasztalása és a remény csillaga. „Mert a mi betegségeinket Ő viselte, és a mi fájdalmainkat Ő hordozta”. (Ézs 53,4) Így, ha van is fájdalom, nincs többé szenvedés.

NACSAJINÉ CSUKA MELINDA kórházlelkész

✿ **UTOLSÓ ÚTJÁRA KÍSÉRTÉK HEGEDŰS LORÁNTOT.** Február 16-án, a Fiumei úti Nemzeti Sírkertben utolsó útjára kísérték Hegedűs Loránt nyugalmazott püspököt. Több ezer részvételt kinyilvánító ember előtt **Sipos Miklós**, a Szatmári Egyházmegye tiszteletbeli esperese az IMóz 24-ből hirdette az Igét. „A küldetés, amelyben a szolga járt, nehéz és fáradságos út volt, nagyrészt akadályokkal, nehézségekkel teli sivatagos út és néha egy-egy üdítő oázis. A küldetés rászoritotta, hogy felvegye és hordozza azoknak a gondját, akik reá bízottak. Soha el nem némult ajkán az evangéliumok evangéliuma” – mondta az igehirdető.

Kovács Ferenc szatmárhegyi lelképásztor a családjáért élő Hegedűs Lorántot idézte fel, aki 48 évig élt boldog házasságban feleségével. Oszlopfő volt, aki az egész családját összetartotta, hite és tartása életre szóló példája lett a családnak. „Igehirdetései, előadássorozatai méltán vonzották az új, kereső szívűeket, szolgálata bátyává nőtte ki magát.”

RÁCZ ERVIN

Sipos Miklós (balra) hirdett igét, Hegedűs Loránt temetésén

✿ **BUDAPESTEN TARTJA NAGYGYÜLEST A CEC.** Budapesten tartja 14. nagygyűlését az Európai Egyházak Konferenciája (Conference of European Churches, CEC) július 3. és 8. között – jelentette be **Guy Liagre**, a szervezet főtítkára. A 115 protestáns, ortodox, anglikán és ókatolikus tag-egyházat tömörítő CEC főtítkára történelmi

jelentőségűnek nevezte a találkozót, mert a hangsúly a szervezet újjászervezésén lesz. A júliusi nagygyűlésre 400 résztvevőt várnak. Guy Liagre a szervezet céljának mondta, hogy „a keresztények hangja hallható legyen Európában”, ehhez pedig „egységesen kell megszólalniuk és cselekedniük”, és meg kell határozniuk a helyüket a változó európai környezetben.

A szervezet egyik bizottságának álláspontja szerint Európa keresztény kontinens, amelynek társadalmi vallási értelemben plurálisra váltak, 2050-ben az előrejelzések szerint Európa népességének mintegy 8 százalékát muzulmánok alkotják majd. Ezért a nem keresztény hitűekkel szemben „az egyetlen módszer a dialógus”, melynek során „elvárjuk, hogy tiszteletben tartsák a keresztények hitét”, és ezzel együtt a keresztényeknek is el kell fogadniuk a máshitűek véleményét – jegyezte meg CEC főtítkára. (MTI)

JUHÁSZ GYULA

Imádság a gyűlölködőkért

Én Jézusom, te nem gyűlölted őket,
A gyűlölködőket és a köpködőket.

Szeretted ezt a szomorú világot
S az embert, ezt a nyomorú virágot.

Te tudtad, hogy mily nagy kereszt az élet
És hogy fölöttünk csak az Úr itélhet.

Szelíd szíved volt, ó, pedig hatalmad
Nagyobb volt, mint mit földi birtok adhat.

A megbocsájtást gyakoroltad egyre,
Míg égbe szállni fölmentél a hegyre.

Ma is elégszer hallod a magasban
A gyűlölet hangját, mely égbe harsan.

A gyilkos ember hangját, aki részeg
S a szeretet szavát feszítené meg.

És Jézusom, most is csak szánd meg őket,
A gyűlölködőket és a köpködőket.

Most is bocsáss meg nekik, mert lehet,
Hogy nem tudják tán, mit cselekszenek.